

VATRA NOASTRĂ ROMÂNEASCĂ

ANUL III
NUMĂRUL 3 (7)
DECEMBRIE 2002

ORGAN AL FILIALEI JUDEȚENE BOTOȘANI A UNIUNII „VATRA ROMÂNEASCĂ”

Ziua Națională a României

În istoria unui popor sunt multe momente deosebite, adevărate repere, cărora se raportează și îl definesc. Pentru noi, românii, 1 Decembrie reprezintă un sumum istoric, o încredunare a eforturilor, a stăruințelor neabătute ale multor generații, ale luptelor pline de abnegație și ale jertfelor acestora, al căror drum istoric este glorios, presărat cu martiraje și eroism legendar. Această zi ne este nouă, tuturor celor care simțim românesc, ca o zi sfântă pe care, de la mic la mare, avem obligația de suflet s-o cinștim cu fapte demne, de dăruire și devotament, pentru ca patria noastră să fie apărată de primejdii ce o amenință, să devină tot mai puternică și înfloritoare.

Secole de-a rândul poporul român a existat pe teritoriul strămoșesc al Ardealului, Moldovei și Țării Românești, dezvoltarea conștiinței de neam și afirmarea conștiinței naționale dând un nou conținut și un puternic impuls luptei sale pentru făurirea statului național unitar român. Strânsele relații economice dintre țările române, apariția unei piețe interme incipiente, precum și lupta comună împotriva coteropitorilor străini au constituit elemente care au făcut posibile încercările de unificare politică a țărilor române încă din secolul al XVI-lea. Încercarea izbucnită, la 1600, a lui Mihai Viteazul de unificare, deși de scurtă durată, a

avut o semnificație istorică deosebită, ea căpătând valoare de simbol pentru lupta ulterioară a poporului român, anul 1859, când Moldova și Muntenia s-au unit, punându-se astfel bazele statului național România, consolidarea acestuia prin reforme înfăptuite sub strălucita domnie a lui Alexandru Ioan Cuza, câștigarea independenței de stat a României, pe câmpul de onoare în 1877-1878 - toate acestea au constituit momente de răscruce pe calea realizării unirii noastre naționale, a întregirii neamului românesc în granițele sale firești, în anul 1918. Lupta poporului român pentru desăvârșirea unității statale s-a desfășurat în forme diferite, dat fiind faptul că unele teritorii românești se aflau sub stăpânire străină - Basarabia, Bucovina și Ardealul - iar o altă parte a românilor trăia în vechea Românie, statul român constituind forța de susținere a luptei poporului, în jurul căruia s-a înfăptuit, la 1 Decembrie 1918, idealul unității noastre naționale.

Ca în fiecare an, sărbătorirea Zilei Naționale a României ne oferă prilejul evocării faptelor istorice din perioadele ce au precedat actul Marii Uniri, semnificația hotărârilor de la Chișinău, Cernăuți și Alba Iulia. Acum, când privim în lungul celor 84 de ani de la Unirea cea mare, ne dăm seama de deosebitele succese, de ceea ce înseamnă astăzi statul

național unitar român, dar și de numeroasele și dureroasele încercări prin care am trecut, de groaznicele amputări și mutilări ale trupului României Mari, unele sângerează și acum, iar o parte însemnată de români nu se poate bucura să trăiască în patria lor iubită, lăsată moștenire de înaintași care au dat atâtea jertfe pentru țară. Socotim că prea mult a suferit poporul român ca să ajungă la o viață de sine-stătătoare, stăpân pe soarta sa și prea mare prețul plătit pentru aceasta. Bucuriile admiterii cererii noastre de a accede în N.A.T.O. își are un izvor puternic în istoria zbuciumată, a noastră. Optimismul nostru, justificat, ne dă noi impulsuri și speranțe că va fi mai bine. Cu aceste gânduri și sentimente pășim spre un nou obiectiv - integrarea în Uniunea Europeană, cu convingerea că nu-și vor face pomană cu noi, străinii, ci numai prin muncă sistematică, perseverență și rodnică ne vom putea afirma cu demnitate în rândul țărilor mai evolute ca a noastră. În același timp, avem obligația patriotică de a nu permite cancerului intern să se extindă și să surpe trăinicia poporului nostru, unitatea acestuia. Cum altfel poate fi apreciată acțiunea antinațională și antiromânească, sub

Continuare în pagina a 3-a

Col. r. Ion FETCU

Anul 1918

LA CHIȘINĂU

În efervescența revoluționară din 1917, patrioții români basarabeni s-au organizat (intelectuali, țărani, cooperatori, studenți ș. a.) și și-au propus obiective politice, sociale și naționale. La 20 octombrie 1917, Congresul ostașilor moldoveni, de la Chișinău, deschizându-și lucrările, a proclamat, "autonomia teritorială și politică a Basarabiei" și a hotărât, totodată, constituirea Sfatului Țării ca organ de conducere. Acest organ având în fruntea sa pe Ioan Inuleț, a proclamat, la 2 decembrie 1917, Republica Democratică Moldovenească, condusă de un consiliu al directorilor (guvern), organ executiv subordonat Sfatului Țării. În condițiile în care Rusia și Ucraina au izolat Basarabia, dezordinea și anarhia, întreținute de aceste puteri, luau proporții tot mai mari, nemaifiind asigurată securitatea locuitorilor și a bunurilor acestora, Sfatul Țării a solicitat sprijinul armatei române, care nu a întârziat să sosească: patru divizii - două de infanterie și două de cavalerie - au salvat depozitele noastre evacuate în Basarabia și a redat liniștea cetățenilor dintre Prut și Nistru, fără ca aceste M.U. să se amestece în treburile basarabenilor, ei au hotărât ce au dorit, fără nici o presiune din partea statului român.

La 24 ianuarie 1918, Sfatul Țării, în unanimitate, a proclamat independența Republicii Moldovenești (independența era față de Rusia și Ucraina). La 27 martie 1918, Sfatul Țării a hotărât unirea Republicii Moldova cu Țara

mamă, România. Din cei 125 de deputați prezenți, 86 s-au declarat pentru, 3 au fost împotriva, iar 36 s-au abținut de la vot. Prin acest rezultat, Basarabia, după 106 ani de ocupație rusească, și-a hotărât singură soarta, revenind la România. Desigur, dușmanul n-a încetat să uneltească pentru a pune stăpânire din nou pe acest teritoriu. Atunci când a socotit că erau condiții propice pentru dânsul, în vara anului 1940, prin forță, a răpit pământul Basarabiei, consecințele ultimatumului de atunci nici acum nu sunt lichidate. Marile puteri nu găsesc că ar fi cazul ca urmările Pactului Molotov - Ribbentrop, din 23 august 1939, să fie anulate. Cât de repede se săvârșește o nedreptate istorică și cât de greu este ca aceasta să ia sfârșit, fiindcă interesele slujite de forță și amenințări primează.

LA CERNĂUȚI

Partea de Nord a Moldovei a fost răpită de către Imperiul austriac, în complicitate cu Imperiul otoman, și n-a fost străin nici cel țarist, în anul 1775. La început, acestui teritoriu românesc i s-a spus, de către austrieci, "Moldova austriacă". La numai câțiva ani, denumirea a fost schimbată, din motive lesne de înțeles, în Bucovina, pe care au stăpânit-o până în noiembrie 1918. Primul război mondial a adus multe suferințe bucovinenilor. La începutul marii conflagrații, peste 30.000 de români din acest teritoriu au fost înrolați în unități militare imperiale și

Continuare în pagina a 2-a

Col. r. Ion FETCU



Botoșanii și Marea Unire

„ARDEALUL NE CHEAMĂ, CU
INIMA PLINĂ DE DOR...” –
BOTOȘANII ȘI MAREA UNIRE –

Motto:

„Nu mă duc să mor iubito,
Lasă gându-ntristător,
Nu mă duc să mor... Vitejii
Cad și-n veci de veci nu mor.”
George Gregorian

Bogate, de referință, sunt tradițiile istoriei Botoșanilor, marile momente ale istoriei moderne a țării, Revoluția din 1848, Unirea Principatelor, Războiul de Întregire, Marea Unire din 1918 grefându-se ca o pecete pe o istorie mai veche, multimilenară, nicidecum întreruptă în fața vicisitudinilor de tot felul, de la primele civilizații cunoscute la pașii marilor voievozi ai țării, mereu în trecere pe aici, spre a feri țara de dușmani.

Precedând Marea Unire ca un imperativ, Războiul de Întregire a țării (1916-1918) a înscris Botoșanii în vâltoarea evenimentelor, la cote superioare, însemnând o prezență totală, un efort uman și material, un spirit de jertfă remarcabile. Succint, avem de-a face cu o prezență militară masivă, însemnând Regimentele 37 Infanterie „Alexandru cel Bun” Botoșani și 29 Infanterie „Dragoș” Dorohoi, precum și rezervele lor 77 și 69 Infanterie, iar când rândurile lor se subțiaseră, 86 Infanterie, rezultat al comasării lor. Regimentul 8 Vânători Botoșani, lor adăugându-se școlile militare ce ființau la Botoșani și la Dorohoi, școala de piloți și observatori aerieni, pulberăria și fabrica de proiectile ce ființau în centrul Botoșani, în iarna 1916-1917, în condițiile grele ale refugiului în Moldova, ale stării frontului. De notat și activitatea misiunii militare franceze, bine ilustrată aici. Mai mult, erau Botoșani un centru în funcție al morăritului, marile centre Craiova, București, Brăila rămăseseră în teritoriul ocupat, cele din Galați fuseseră distruse de tunul inamic. Aici, la Botoșani, școlile continuau să ființeze – singura localitate din țară, de altfel –, cu profesori și elevi localnici refugiați – „O parte din ardeleni merge la școala din Botoșani”¹, deși condițiile erau improprii, localurilor de școală fiind improvizate cele de drept satisfăcând valurile de răniți sau contaminați de tifos exantematic, într-o toamnă grea, mai ales, a anului 1916, „toamna pătimirii noastre”, cum plastic o numea un scriitor de azi. Totul aici însemna febrilitate. pe toate planurile. Teatrul „Mihai Eminescu”, cinematografele, Clubul comercial, bisericile, sinagoga deveniseră spitale. În aceste spații, strâmte și aglomerate, era o imensă bucurie să-i auzi pe George Enescu, Mărioara Cinski sau Constantin Tănase, în omenescul și binefăcătorul lor colind, emanat dintr-un exemplar patriotism.

Întâi pe bucovineanul Ion Grămadă urmând aici, la Botoșani, în toamna anului 1916, Școala de pregătire militară, redat de o rudă de-a sa: „Cu ranița în spate și arma în mână, alerga pe dealurile Botoșanilor, prin ger și viscol, alături de tinerii de 18-20 de ani, totdeauna vesel, cu suflet dornic de a prinde toate tainele zeului Marte”². Și, ca el, atâția și atâția. Între ei și reputele nume din lumea scrisului, Tudor Vianu, Artur Enășescu, Ion Missir, C. Gane, Tiberiu Crudu, Ion Sân-Giorgiu...

... Și a venit, firesc, mult așteptata clipă a ofensivei în Ardeal. Sublocotenentul Pătrășcanu, din regimentul 29 Infanterie dorohoi, surprinde purcederea spre și în Ardeal: „Am trecut cu izbândă culmile Carpaților și am văzut câmpiile bătrânului Ardeal. Locurile sunt încântătoare și prin satele locuite de români e sărbătoare când ne văd. Ne sunt cei mai buni conducători prin ascunzătorii munților”³. Stau mărturie vitejiei și jertfei botoșănenilor pe durata întregii campanii din 1916-1918, dincolo de documente, filele cărților lui Costache Gane și Ioan Missir, admirabile prin dramatismul narațiunii. Un bilanț de jertfă a fiilor acestor locuri în memorabilul război al întregirii însumează pentru fostele județe Botoșani și Dorohoi 7269 morți în război, 1260 invalizi de război, 10277 copii orfani de război, 6543 văduve de război, 2297 dispăruți în război”⁴. Și toate astea sub cea mai ardentă năzuință – înfăptuirea marelui ideal național. Ce emoționant sună și astăzi rândurile publicației botoșănene „Alarma”, din articolul „Frații s-au îmbrățișat”! Spicuim: „... Veacuri de-a rândul vitregia destinului istoric ne-a despărțit. Carpații ne-au frânt trupul în două. Noi am trăit aici; viață de martiri au trăit ei dincolo (...). Pentru sufletul nostru n-au existat Carpații, care dacă au fost simbolul de durere a neamului, n-au putut fi niciodată un obstacol al unității naționale (...). Puterea sufletului unui neam e mai tare decât toate puterile lumii”⁵.

Desigur, momentul era înălțător. O cauză nobilă, a reîntregirii țării îl determinase. Dar nici reacția n-a întârziat. Izbînd cu furie, ca un tăvălug, pajura austriacă și vulturul negru, simbolurile inamicului, au obligat armata română la retragere cumplită, de un dramatism aparte, acuzând inferioritatea dotării tehnice, nicidecum a spiritului combativ, de jertfă, mereu același, pilduitor. În lupte oarbe, în Argeș, la Oituz, botoșănenii își fac datoria, cad pentru Neam și Țară. Între ei, institutorul sublocotenent Eugen Dimitriu, sublocotenentul Ștefan Mihăiluc, dorohoi

de baștină, „găsit cu mâna încleștată pe mitraliera ce o capturase”, locotenentul Nicolae C. Butnărescu, altfel casier la „Banca Botoșanilor”, colonelul N.V. Piperescu, comandantul Regimentului 69 dorohoi. Iată, prin intermediul jurnalului de operații al regimentului 8 „Dragoș” 29 dorohoi, surprins un crâmpel dintr-o mare jertfă: (20 dec.1916) „... La ora 2,30 p.m. apare inamicul cu forțe superioare și atacă foarte riguros. Batalionul 1 Maior Năiescu rezistă îndărjit pe poziție cu toate că artileria inamică bombardează violent poziția, scoțând din serviciu afetul de la mitraliera franceză. Inamicul înaintează mereu. Ajunge la măștile noastre și lupta se încinge (la baionetă). Corp la corp, însă inamicul fiind în număr covârșitor, Batalionul 1 este silit să se retragă spre poziția principală de luptă. (D. Bolin, Cota 542)”⁶.

... Și a venit refacerea. Istovitor efort. Botoșanii cunosc mai mult ca înainte febra pregătirii. Aici se instruiește bravul căpitan Grigore Ignat, eroul de la Mărășești, la „Școala model pentru mitraliere” care a început să funcționeze la 25 ianuarie 1917, la Botoșani, cu precizarea că „echipele ce se vor instrui la Botoșani vor forma câte o secție în prima companie de mitraliere a fiecărui regiment”. Nu întâmplător, după război, botoșănenii l-au ales pe Grigore Ignat să simbolizeze contribuția acestor meleaguri la înfrângerea agresorului, la reîntregirea țării, dedicându-i, în centrul vechi al municipiului un impunător monument, vernisat în 1929, operă a sculptorului și arhitectului Horia Miclescu, la rându-i fiu al locurilor.

Intens activează aici și misiunea militară franceză. Maiorul De Méru, șef pentru școlile de infanterie aprecia virtuțile soldatului român. „Nici nu vă dați seama ce admirabil material omenesc aveți în acești elevi”⁷.

Ce strălucită confirmare vor găsi aprecierile celui mai de sus puțin timp mai târziu, în vara de foc a anului 1917, în triumful eroismului românesc – Mărăști, Mărășești, Oituz! Ce fapte de legendă vor săvârși vitejii noștri!

Cu măiestrie, în evocări memorabile, vijelia, jertfa fiilor Botoșanilor aveau să fie surprinse în două remarcabile cărți, *Fata Moartă* – superbă carte! – a lui Ioan Missir și *Prin viroage și coclauri* a lui Constantin Gane, veritabile cronicile de război, veritabile documente totodată, autorii înșiși, combatanți în linia 1, în Regimentul 8 Vânători și respectiv 37 Infanterie, ambele botoșănene. Iată-i, într-un suprem efort și sacrificiu la Cașin, în luptele pentru apărarea cotei 1175, *Fata Moartă* – „locul sfredelit de tranșee amice și dușmane, unde am trăit două luni de încercări desperate, de atacuri desperate, de atacuri câștigate și frânte, sub bombardamentele infernale...”, locul unde am tăiat aripile aquilelor bavareze îmbătate la asalt și unde, întăriți în credința unei biruințe târzii, nu am dat îndărăt...”⁸. La Cireșoia, în decembrie 1917 aveau să cadă 2 vajnici componenți ai Regimentului 8 Vânători, Ion Grămadă și locotenentul Spiru D. Ioan. La înmormântarea lor locotenentul Tiberiu Crudu avea să spună: „Frate Grămadă și dragul nostru Spiru, am venit să vă spun că tovarășii voștri de arme din regimentul pe care l-ați iubit atât de mult nu v-au uitat. Faptele voastre eroice, care ne-au adus atâta mândrie și glorie, au rămas adânc întipărite în mintea noastră, a tuturor”⁹.

Acasă, la Botoșani, o populație profund atașată cauzei neamului, susține de la mic la mare, printr-o sumă de mijloace, umane, materiale, morale, brava noastră oștire. Perfectă simbioză.

Fulminante sunt articolele și poemele lui Artur Enășescu, poetul acesta cu o atât de chinuită existență, care aici la „Îndrumarea” (în tandem cu bunul său prieten, poetul Ion Sân-Giorgiu) slujește exemplar idealul unității țării. Cum însuși scria, „suntem într-o perioadă de înflăcărare, în care elanul patriotic are dreptul să se ridice deasupra rațiunii reci și calculatoare”¹⁰. Sub acest semn se dezvoltă pledoaria-i pentru unirea cu Ardealul: „Mai zilele trecute, când în vraja aspirației noastre raționale, pentru care am sângerat atâta, auzeam cântându-se „Ardealul ne cheamă, cu inima plină de dor...””, melodia aceasta atât de sugestivă cu vorbele-i simbolice, lua în sufletul nostru accentele unei doine care cântă jalea unui vis frumos; iar în dosul cântărețului durerilor și aspirațiilor noastre vedeam, silueta cinică a legionarului prusac, care cu trufia-i cunoscută, zâmbea batjocoritor. Nici el, în îngâmfarea-i nemărginită, nici noi în umilinta dureroasă, nu credeam că așa de curând îi vom înfrânge spada și-i vom strivi coiful lucitor. Am pornit un război pe baza celor mai legitime revendicări, oștile noastre s-au avântat pe plaiurile și prin munții Ardealului.”¹¹ (art. „Spre Ardeal”).

Dar cei ce servesc cauza Marii Uniri în publicistica botoșăneană sunt mult mai mulți. Între ei, Ion Simionescu, C.V. Ficșinescu, Calinic Istrati, N. Răutu, C.Gh. Cucu.

La capătul unui drum glorios, Marea Unire. Actul de la 1 Decembrie 1918 săvârșea împlinirea visului de veacuri al românilor, reîntregirea țării la hotarele sale firești. Botoșănenii trăiesc măreția momentului – „Toate trei surorile se lipesc de trupul mamei și ea le ocrotește și duios le strânge la sânul-i, iar noi cari am trăit să vedem înfăptuindu-se acest mare ideal național, noi suntem generația cea mai fericită a neamului nostru”¹² (art. „Toate trei!”). „A treia oară deci, care vine și se lipește de trupul patriei-mame! Să ni trăiască și binecuvântați fie acei ce, prin sângele lor generos, au realizat triumful unității naționale a întregului neam românesc”¹³ (art. „Unirea Transilvaniei”).

¹ N. Iorga, *Memorii*, vol.I.

² Apud Ioan Scurtu, *Presărați pe-a lor morminte ale laurilor foi*, editura Albatros, 1978, pag.159.

³ B.C.S., Fond Saint-Georges, dos. Liga Culturală.

⁴ Camera de Comerț și Industrie Botoșani, „Starea economică și Raportul asupra activității...”, pe anul 1927, p.2.

⁵ „Alarma”, Botoșani, 5 septembrie 1916.

⁶ Arhiva M.Ap.N., Jurnalul de operații al Regimentului 8 „Dragoș”, nr.29.

⁷ Lt.col.Sterea Costescu, „Din carnetul unui căpitan”, Focșani, 1927, p.212.

⁸ Ioan Missir, *Fata Moartă*.

⁹ Ioan Scurtu, *op.cit.*, pag.164.

¹⁰ „Îndrumarea”, Botoșani, 5 noiembrie 1918, pag.2.

¹¹ Ibidem.

¹² „Botoșanii”, 11 noiembrie 1918, pag.2.

¹³ Ibidem, 25 noiembrie 1918, pag.2.

Stejarii Marii Uniri

Cinstirea marilor înaintași și a faptelor lor întru binele și progresul Patriei a fost și rămâne o chestiune de trebuință și de conștiință. În acest sens, ocazionat de Marele Act al Unirii înfăptuit la 1 Decembrie 1918, astăzi Ziua Națională a României, trebuie amintit, cu puterea exemplului, fapta inimoșilor învățători din localitățile județului nostru, care au sădit în preajma instituțiilor școlare cunoscuții STEJARI ai UNI-RII. Deveniți falnici peste ani, ei sunt un simbol înalt al cinstirii celor care s-au jertfit pentru Marea Causă a Neamului Românesc, UNIREA TUTUROR ROMÂNILOR. Ei sunt o expresie grăitoare a dragostei de Neam și Țară, fără îndoială, cu putere de influență benefică în privința educației tinerii generații. Așadar, atunci, imediat după Marea Unire, generația intelectualilor români și-a făcut și prin această datorie.

Ionel BEJENARU

Ziua Națională a României

Urmare din prima pagină

masca democratismului, întreprinsă de Sabin Gherman la Parlamentul European, din Strassbourg, unde a vorbit europenilor despre o limbă „transilvăneană” și a solicitat sprijin în vederea constituirii unui partid regional (bineînțeles în Transilvania). Aceasta s-a petrecut la 11 noiembrie, în ajunul discutației admiterii țării noastre în N.A.T.O.. Intenția acestuia și a stăpânilor care îl împing în față - dușmani ai României - este foarte clară: destrămarea statului național unitar, în fapt lichidarea lui. Asemenea manifestări nu suportă subestimare, ele trebuie să se lovească de voința fermă a tuturor românilor, de unitatea lor de monolit.

Iată de ce ziua națională a României înseamnă nu numai sărbătoare, bucurie, ci și mare răspundere pentru viitorul țării, pentru asigurarea înaintării noastre pe calea croită de cei din generația anului 1918. Dacă vom ști să ne strângem rândurile, să ne apărăm și să consolidăm tot ce este al nostru - limba, cultura, viața spirituală, tradițiile, teritoriul etc. -, să promovăm moștenirea preluată de la înaintași, să colaborăm cu demnitate și prestigiu în concertul actual și cel viitor al națiunilor, vom putea atinge obiectivele ce ni le-am propus, vom avea cu adevărat, așa cum spunea poetul, un „viitor de aur”. Cu astfel de gânduri întâmpinăm și vor sărbători Ziua Națională a României, membrii Uniunii Vatra Românească, ca de altfel întregul nostru popor.

COMETĂ

Sunt integrat unei comete
Ce, periodic, reînvie,
Mister al hăurilor moarte,
Sob înghețat de apă vie.

Ciudat destin fixat de zei,
Să tinzi mereu spre focul sacru
Și căi cu șine de tramvai
Să îți impun - un simulacru;

Să treci pe drumuri paralele
Ca orb neajutat, în cosmos,
Și totuși să descrii elipse
Ce-au fost trasate-ntâi de Cronos;

Să arzi în focul re-nălmnirii

Acelui astru ce te-absoarbe
Și proiectat spre infinituri
Să fii respins în spații oarbe.

O scânteiere efemeră
i-a dat ca drept stăpânul lumii...
În rest, eterna solitară
Mirare-n mrejele genunii.

Bob înghețat de apă vie
E sufletul unei comete,
Mister al hăurilor moarte
Ce, periodic, reînvie.

20 septembrie 1988

Paul Mircea IORDACHE

Știați că...?

● Investițiile străine în țara noastră, în perioada 1990-2002, reprezintă numai opt miliarde de dolari. Capitalul străin investit în Vietnam este, în prezent, de optzeci de miliarde dolari.

● Duc lipsă de multe cei care doresc multe.

● Mai ușor cunoști zece țări decât un om.

● Nepăsarea duce la pierzanie; rămânem singuri în luptă.

● "A aștepta să culegi fructele semănate de alții, e nedemn și periculos." (M. Eminescu)

● Alimentația are un rol foarte

important în apărarea sănătății. Din cauza modului necorespunzător de prelucrare, a depozitării și transportului, hrana noastră nu mai este naturală, ci afectată. Prin păstrarea timp îndelungat, congelare, conservare și gătire (tratamente termice la care sunt supuse alimentele: fierbere și prăjire la temperaturi prea mari), acestea oferă o hrană foarte săracă în elemente nutritive astfel că organismul suferă și, ca urmare, apar numeroase boli, afecțiuni cardiace, artrite, osteoporoze, afectarea vaselor sanguine, boli de digestie, de stres, creșterea colesterolului, a presiunii arteriale, dezechilibre metabolice, tulburări ale sistemului imunitar etc.

● Radicalii liberi sunt acele molecule active, ce se formează în organism ca urmare a modului rapid de a trăi, a stresului și a poluării și care produc grave tulburări (peste 50 de boli diferite), măresc riscul apariției tumorilor, provoacă ateroscleroză, cauza infarctului miocardic, alterează retina optică, ducând la cataractă, dăunează collagenului și elastinei, favorizând apariția ridurilor, artritelor, bolilor cardiace, leucemiei, comorții cerebrale etc.

● Mișcarea, alimentația corectă și atitudinea pozitivă reprezintă factorii cei mai importanți de care depinde o viață sănătoasă și armonioasă.

SĂ NE DECREȚIM FRUNȚILE

- Poți să duci de funie catârul unde vrei tu, dar să bea apă din râu nu-l poate determina nici Cel de Sus.



- Am găsit mijlocul de a ieși cât mai rar din casă.

- Care?

- Mi-am cumpărat o pereche de pantofi cu două numere mai mici.

• Ochelari - acea parte a nasului care vede mai bine.

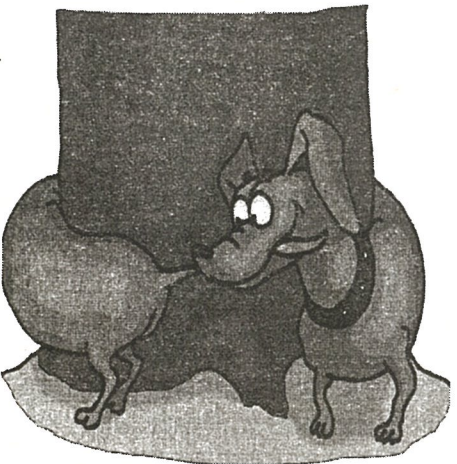
• Pijama - costum de seară în care poți căsca.

• Când șchioapătă piciorul, îl târâi. Când îți șchioapătă mintea, te târâie ea.

• Banul e ochiul dracului. De aceea se uită chiorâș.

• Culmea tinichigeriei: să acoperi casa cu tabla înmulțirii.

• Nicolae Iorga socotea epigramele niște "juvaieri de limbă fină și de spirit mușcător". Lui i-a plăcut, printre alte epigrame, și aceasta a lui A. C. Cuza: "Te-ai înălțat așa de sus,/ lubitul meu amic,/ Încât nu te mira că-mi pari/ De jos - atât de mic."



• Trebuie să vedem dacă dulăii latră pentru că-și văd stăpânul amenințat sau pentru că sunt asmuțiți de stăpân. În primul caz, dăm cu piatra

în dulăi, în al doilea - în stăpân.

• Se spune că un pescar rus a vrut să afle cu tot dinadinsul de la căpitanul unui vas japonez de pescuit cum de reușește el să pescuiască mai mult, deși amândoi pescuiesc în aceeași zonă. Japonezul a răspuns: "Dacă tu nu prinzi pește, faci o ședință; dacă eu nu prind pește, îl caut!"

• "- O, bună doamnă - spunea prozatorul Alfredo Panzini -, dacă te pricepi la vorbă, vorbește. Numai un lucru te rog: nu vorbi așa. Temperează-ți glasul, fă pauze din când în când. Orice ai de spus, spune-o cu voce suavă, fără izbucniri. Cine știe! Poate că sunt toate tolerabile femeii când le face în chip suav!"

• "Omul când se naște zice: a, iar când moare zice - mor, așa că toată



viața se compune din: A-mor." (G. Călinescu)

• "Cei care cred că totdeauna au dreptate, sunt oameni puțin inteligenți". (Acelat)

• Se povestește că la întrebarea când și cum se folosesc termenii de "nevastă", "doamnă" și "soție", pentru femeia căsătorită, Bernard Shaw ar fi dat următorul răspuns: "Dacă te căsătorești din dragoste, devii bărbat și nevastă; când te căsătorești din comoditate, domn și doamnă, iar din motive materiale, soț și soție. Nevasta are în seama ei gospodăria, doamna casa, iar soția banii. Bărbatul bolnav este îngrijit de nevastă, vizitat de doamnă, iar soția se interesează de starea lui. Când murim, nevasta ne plânge, doamna e cuprinsă de jale, iar soția se îmbracă în doliu."

Culegere și selectare de F. Ion

Cronica activității filialei județene Botoșani a Unirii Vatra Românească

Sărbătorirea Zilei Naționale a României, sărbătoare de suflet a fiecărui român, a constituit și pentru filiala noastră o preocupare de prim ordin. Unii membri din conducere au avut întâlniri cu elevi și cadre didactice din unități de învățământ botoșănene, au scris și publicat, în mijloace mass-media, materiale despre cei 84 de ani de la Unirea Bucovinei cu România. Prin străduința colegiului de redacție și cu sprijinul sponsorului, care și de această dată, ne-a înțeles și a fost alături de noi, am izbutit să scoatem acest număr al publicației "Vatra noastră românească", dedicat Zilei Naționale a României.

U.V.R., la toate nivelele, se află într-un profund proces de redimensionare a coordonatelor strategice, ținând seama de noua situație a României, ca urmare a invitării în vederea integrării în N.A.T.O. Această orientare nouă, definitorie pentru etapa în care am intrat, va fi pe larg dezbătută în structurile U.V.R. Evenimentul va avea loc în viitorul apropiat.

Conducerea filialei noastre consideră că există condiții prielnice pentru a se pune bazele unor subfiliale la Dorohoi, Săveni, Darabani, Ștefănești, Avrămeni, Trușești și în multe alte localități de pe raza județului. Apelăm, și pe această cale, să facem primul pas începând cu cadrele didactice, îndeosebi cu cele care predau istoria, limba și literatura română. De asemenea, invităm să se înroleze în U.V.R. orice cetățean de bună credință, care acceptă și consimte să respecte Statutul Uniunii noastre.

Reamintim că "Uniunea Vatra Românească este organizație

națională, social-culturală și de atitudine civică a românilor de pretutindeni, neguvernamentală, filantropică și independentă, nesubordonată nici unui partid", ea "își asumă menirea de a fi continuatoarea și susținătoarea idealurilor de reîntregire, unitate, integritate teritorială, independență, suveranitate și demnitate națională". Aceasta este consemnată în conținutul primelor două articole din statut.

Vatristii botoșăneni au încercat să stabilească anumite contacte cu frații noștri din Basarabia. La mijlocul deceniului trecut s-a luat legătura cu cei din Fălești (Bălți), s-au dat explicații din partea noastră în sensul constituirii unei filiale. Promisiuni s-au făcut, dar ceva concret, nu cunoaștem să se fi produs. Cu atât mai greu, practic aproape imposibil, acum, când la Chișinău este un guvern recunoscut pentru sentimentele sale antiromânești. Din această cauză, unii români basarabeni au fost nevoiți să-și părăsească locurile de baștină, luând drumul pribegiei, de regulă, trecând Prutul, în România.

Uniunea Vatra Românească este îndrăgită și apreciată nu numai de românii din multe județe ale țării - unde sunt filiale puternice, dar și de cei din diasporă. Există filiale care desfășoară activități fructuoase în Australia, Noua Zeelandă, în unele țări occidentale și în comunitățile românești din unele țări limitrofe României. Cu atât mai mult, se simte nevoia ca astfel de filiale și subfiliale să fie organizate pe teritoriul nostru național.

Doritorii să se înscrie în filiala botoșăneană o pot face adresându-se la telefonul 518086, la Cercul Militar Botoșani, unde este sediul, str. Ștefan Luchian, nr. 23, Botoșani.

Col. r. Florea MACOVEI, secretarul Filialei Județene Botoșani a Uniunii Vatra Românească

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ionel Bejenaru

Ion Fetcu

Paul-Mircea Iordache

Florea Macovei

Elena Chirilă

Tipar: S.C. CAROMI S.R.L. Botoșani

tel./fax: 031/585050

E-mail: caromi@xnet.ro

Tehnoredactare: Liviu Chișcariu